

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΣΙΔΝΕΪ

μεγάλο κομμάτι των παιδιών εκείνων που κάποτε αποτελούσαν την νεολαία της... Νεολαίας (δείτε σχετικό πάνελ). «Ειλικρινά το κίνημα βοήθησε πάρα πολύ εμάς τους νέους» εξηγεί η Περσεφόνη [Σούλα] Μουσοπούτη Ολιβέρη, γνωστή στους φίλους της ως Σου, δίνοντας το στίγμα της παρακαταθήκης τόσο της Νεολαία Λαμπράκη, όσο και του Άτλαντα γενικότερα. Η ώρα έχει περάσει και λογικά κάπου εδώ θα έπρεπε να βάλουμε τελεία στην συζήτηση. Έλα όμως που το θέμα είναι όχι μόνο ανεξάντλητο, αλλά και άκρωως ενδιαφέρον. Ο κ. Λυμπεράτος θυμάται λόγω χάρη την πλούσια δραστηριότητα που επέδειξε ο σύλλογος στο εργατικό κίνημα και στην προστασία του εργατή, και ο μίτος του «παραμυθιού» αυτού γυρίζει και πάλι: απεργίες στο λιμάνι, ανοικτές αντιπαραθέσεις με τους υπεύθυνους («ήξερα πως πίσω μου έχω πλάτες» η χαρακτηριστική ατάκα του κ. Λυμπεράτου), οι κίνδυνοι που υπήρχαν και η τακτική των μελών της οργάνωσης να ανεβαίνουν στα καράβια και να κολλούν αυτοκόλλητα στις πόρτες των καμπίων. Τρομοκρατία από τις αρχές και φόβος ανάμεσα στα μέλη, ο καλλιτέχνης Φωκίων Βούρος να διαπρέπει σε ρόλο σχεδιασμού αφισών με μαχαιράκι, τοιχοκολλήσεις τα άγρια μεσάνυχτα, συλλήψεις, λίγο ξύλο, η θέση της Νεολαίας Λαμπράκη ως η μόνο ουσιαστικά οργανωμένη νεολαία της ελληνικής παροικίας του Σίδνεϊ, η αντιπαράθεση με την αρχιεπισκοπή και την Ελληνική Λέσχη στις αρχές του 60'. Οι φιλίες που αναπτύχθηκαν με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα την σχέση του κύριου Σάββα Σαββίδη με την νεαρή Φρόσω, σχέση που έμελε να καταλήξει σε έγγαμο βίο.

«Μην ξεχνάμε την γνωριμία του Σάββα (σ.σ. Σαββίδη) με την μετέπειτα σύζυγο του» θυμάται ο κ. Ρόρρη και τα γέλια της παρέας βροντούν το δωμάτιο. Ο κ. Σαββίδης επιχειρεί να προβάλει αντίσταση, μάλλον όμως αμυδρή και – υποψιάζομαι – απλά για τα μάτια του κόσμου, οι υπόλοιποι τον βάζουν ταχέως στην... θέση του, και ο κ. Ρόρρη συνεχίζει ακάθεκτος στην κατάθεση αδιαμφισβήτητων στοιχείων: «Είχαμε πάει στο σπίτι της Φρόσως για να μιλήσουμε για την χούντα, αλλά ο Σάββας όλο και καλοκοίταζε την κοπέλια. Αποτέλεσμα να αγαπηθούν και να παντρευτούν!»

«ΠΡΟΣΠΑΘΟΥΜΕ ΝΑ ΑΝΑΨΟΥΜΕ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΗΝ ΛΑΜΠΑΔΑ»

Λίγες μέρες αργότερα είμαι στο τηλέφωνο με τον κ. Ρόρρη, εν εκ των ιδρυτικών μελών της Νεολαίας Λαμπράκη στο Σίδνεϊ, με απώτερο σκοπό την συμπλήρωση τυχών κενών που έχει αφήσει η συζήτηση με την διοργανωτική επιτροπή της εκδήλωσης. Άλλωστε είχαμε άπαντες παρασυρθεί από την ροή της συζήτησης με αποτέλεσμα να παραγκωνίσουμε εντελώς την διαδικαστική πλευρά της εκδήλωσης.

Ο λόγος λοιπόν στον κ. Ρόρρη: «Πριν από λίγες εβδομάδες είχαμε ένα ανάμωμα εδώ στο σπίτι της Ελένης (σ.σ. Συνοδινού). Ήταν μια πολύ επιτυχημένη εκδήλωση αφού έδωσαν την παρουσία τους γύρω στα 70 άτομα. Είδαμε παλιές φωτογραφίες, είχαμε την ευκαιρία να ανταμωθούμε με παλιούς φίλους κάποιους από τους οποίους είχαμε χάσει στο πέρασμα του χρόνου. Είχαμε την ευκαιρία, με την βοήθεια ενός δυο ποτηριών κρασιού, να αφηγηθούμε παλιές εποποιίες για τότε που ήμασταν ακόμη νέοι και είχαμε το μυαλό πάνω από το κεφάλι μας!»

Θυμάται τον Μποστ και τις γελοιογραφίες και τους κύριους χαρακτήρες του: την ρακένδυτη μαμά Ελλάς με την κορώνα στο κεφάλι, την κόρη της την Ανεργίτσα, και τον γιο της τον Πειναλέων: «Φυσικά αυτό που ήθελε να πει

ο Μποστ ήταν πως μπορούμε εμείς 25 χρόνων παιδιά, αμούστακα να διοικούμε μια παροικία;» Γελά και συνεχίζει: «Η αλήθεια ήταν ότι τότε ήμασταν στα μέσα και στα έξω της παροικίας μας, δεδομένου ότι δεν υπήρχαν και μεγαλύτεροι μετανάστες. Σπάνια να έβρισκες 35αρηδες και 40αρηδες μετανάστες από την Ελλάδα. Οι περισσότεροι ήταν νέοι και μπρατσόμενοι, και ερχόντουσαν να δουλέψουν στα εργοστάσια της Αυστραλίας. Φυσικό είναι όταν είσαι νέος να κάνεις λάθη, και εμείς κάναμε λάθη τρομερά».

Κουβέντα στην κουβέντα φτάνουμε στο θέμα του συλλόγου του Άτλαντα. Βέβαια η πορεία του συλλόγου κατά την δεκαετία του 60 λίγο πολύ γνωστή: εμπροσθοφυλακή της παροικίας, με πλούσιο καλλιτεχνικό έργο και ακόμη πλουσιότερη προσφορά βοήθειας – και μάλιστα αφιλοκερδώς – στον έλληνα μετανάστη, και δη σε εκείνους που δεν ήταν ακόμη εξοικειωμένοι με την αγγλική γλώσσα. Γέμισμα των φορολογικών δηλώσεων των εργαζομένων, παρέμβαση και λειτουργία ως μεταφραστές σε αντιπαραθέσεις με εργοστασιάρχες, έκδοση εφημερίδας και ανάμεσα σε όλα αυτά ποικίλης μορφής δράσεις κατά της δικτατορίας της χούντας και αφύπνισης της εδώ ελληνικής παροικίας, με κύριο εκφραστή την Νεολαία Λαμπράκη. Πρέπει όμως να επιστρέψουμε πρόσω ολοταχώς στο θέμα μας, αφού όμως ανανεώσουμε για αργότερα το ραντεβού μας προκειμένου να αναλύσουμε βαθύτερα την περίπτωση του Άτλαντα. Προτού μπει κόμμα όμως, μια ανακεφαλαίωση επιβάλλεται. Συνεχίζει λοιπόν ο κ. Ρόρρη: «Η Νεολαία Λαμπράκη, δημιουργήθηκε και ανδρώθηκε μέσα από τα έγκατα του Άτλαντα. Όταν δημιουργήσαμε την Νεολαία Λαμπράκη, ήμασταν ήδη μέλη του Άτλαντα».

Επιστρέφουμε πίσω στις εκδηλώσεις για την συμπλήρωση 50 χρόνων από τον πρόωρο – όσο και άδικο – θάνατο του αγωνιστή της ελευθερίας Γρηγόρη Λαμπράκη. Πιο συγκεκριμένα στην

συνεύρεση των παλιών συνοδοιπόρων. Ο ίδιος εντοπίζει ως ένα από τους κύριους λόγους της αποξένωσης ουσιαστικά μεταξύ παλιών συνοδοιπόρων τα γεγονότα της Πράγας τον Μάη του 68 και την διάσπαση που έφεραν στους κύκλους του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος. «Από εκεί έγινε το πρώτο βήμα για την αποσύνθεση του Άτλαντα» εξηγεί ο κ. Ρόρρη. «Στην συνέχεια έγιναν και κάποιες άλλες κινήσεις από κάποιους οι οποίοι πήραν κάποιες συγκεκριμένες πρωτοβουλίες. Τι να πούμε; Ήμασταν αμούστακα παλληκάρια και σήμερα είμαστε παππούδες». Δεν ξέρω γιατί αλλά κάτι που λέμε πως βαρόμετρο για την επανένωση των παλιών συντρόφων δεν ήταν κατεχοχάνι οι – όποιες κοινές – πολιτικές πεποιθήσεις αλλά η νοσταλγία, η οποία ως γνωστό τα πάντα καλύπτει κάτω από το πέπλο της. Τρέφω όμως ψευδαισθήσεις νομιζόμενος πως εκφράζοντας δυνατά την σκέψη μου θα ασκήσω πίεση – πάντα για τους σκοπούς της συνέντευξης – στον συνομιλητή μου. Και αυτό γιατί προς μεγάλη μου έκπληξη, ο κ. Ρόρρη (παρεμπιπτόντως πλέον έχουμε περάσει στην προσφώνηση σε πρώτο πρόσωπο) όχι μόνο συμφωνεί αλλά και επαυξάνει. «Όπως ακριβώς το έθεσες: ουσιαστικά αυτός ήταν ο λόγος».

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Επιμένω όμως να ασκώ πίεση και τον ρωτώ αν ο ίδιος είναι ικανοποιημένος που πλέον ο συνδυαστικός κρίκος είναι η ανάμνηση κάποιων στιγμών που κάποτε έζησαν μαζί. Ας είμαστε άλλωστε ρεαλιστές: οι καιροί έχουν αλλάξει, η φτώχεια των πρώτων χρόνων της ξενιτιάς έχει περάσει ανεπιστρεπτή, οι πολιτικές συνθήκες – άρα και οι πεποιθήσεις – έχουν αλλάξει και μάλιστα κατά πολύ. Διερωτώμαι λοιπόν αν αυτό αυτόματα σημαίνει πως πρέπει συνάμα να αλλάξουν και οι ευαισθητοποιήσεις μας; Η απάντηση δεν αφήνει χώρο για αμφιβολίες: «Όχι,

προς Θεού όχι! Προσωπικά ούτε μεταβιώνω, ούτε απολογούμαι ότι νέος ον και αμούστακος ονειρεύτηκα. Και ακόμη συνεχίζω να ονειρεύομαι. Ονειρεύτηκα ένα κόσμο πιο δίκαιο, πιο όμορφο, πιο αληθινό, πιο ανθρωπινό. Μαζί με εμένα στο ίδιο καράβι βρέθηκα και με άλλους συμπορευτές. Όταν ένα όνειρο σβήνει, αλίμονο, χαίρονται πιο πολύ αυτοί που δεν ονειρεύτηκαν ποτέ τους».

Η συζήτηση ξεφεύγει συνεχώς από το θέμα: πότε με υποκινήτη τον κ. Ρόρρη, πότε με τον γράφοντα να διαπρέπει σε ρόλο σαμπσιέρ η συζήτηση εφάπτεται επί πάντως επιστητού αλλά η ώρα περνά και ακόμη δεν έχουμε καταφέρει ούτε καν την επιφάνεια του θέματος να αγγίξουμε. Επαναπροσεγγίζουμε λοιπόν την αφιερωμένη στον Γρηγόρη Λαμπράκη εκδήλωση, αυτή την φορά από καθαρά διαδικαστική οπτική γωνία. Όπερ, τι ακριβώς έχει ετοιμάσει η οργανωτική επιτροπή της εκδήλωσης και τι να περιμένουν όσοι θα δώσουν το παρών τους.

«Θα ακούσουν κάποιους χαιρετισμούς πρώτα από όλα από ανθρώπους από τα συνδικάτα της Αυστραλίας που μας συμπαροστάθηκαν στον αγώνα μας» δηλώνει. «Είμαι μια κίνηση που επιβεβαιώνει τους δεσμούς τους τόσο με την Νεολαία Λαμπράκη όσο και με τον Άτλαντα. Επιπλέον θα ακούσουν κάποιες απαγγελίες ποιημάτων και ένα μικρό σκετς που έχουμε γράψει. Είναι ένα απόσπασμα από τον 'Θρύλο του Μάν' που είχε γράψει ο Ρίτσος όταν σκοτώθηκε ο Λαμπράκης». Όπως μας εξηγεί η ομάδα έχει φτιάσει σε ένα ευφάνταστο και ολίγο τι πρωτότυπο τρόπο παρουσίασης του συγκεκριμένου θεατρικού. Θα ήταν επεικώς άστοχο να αποκαλύψουμε τον μουσικό αυτό και να χαλάσουμε την μίνι αυτή έκπληξη, και προχωρούμε στην μουσική υπόκρουση της εκδήλωσης: «Θα παρουσιαστούν τραγούδια από εκείνα που δεν ακούει κανείς ούτε στα ξενυχτάδικα, ούτε στους χορούς μας, ούτε πολλές φορές σε πολιτικές συγκεντρώσεις. Πόσα χρόνια έχουν περάσει από τότε που άκουσα λόγου χάρη το 'Χτυπούνε πάλι στην ταρατσα τον Αντρέα'; Κανείς δεν το τραγουδάει πλέον. Θα παρουσιάσουμε λοιπόν μια θαυμάσια σειρά από τραγούδια του Θεοδωράκη. Προσπαθούμε να ανάψουμε και πάλι την λαμπάδα ή όπως λέει και ο Γεώργιος Δροσίνης 'θέλω να δίνω φως από την φλόγα μου και ας είμαι ένα ταπεινό λυχνάρι' Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε;»

Περιμένει ο ίδιος την εκδήλωση να οδηγήσει σε αφύπνιση συνειδήσεων ή μήπως κάτι τέτοιο ξεπερνά – και μάλιστα κατά πολύ – τα όρια της άκρατης αισιοδοξίας; «Νομίζω είναι λιγάκι ουτοπιστικό» δηλώνει χωρίς πολύ σκέψη. «Νοσταλγία περισσότερο. Αλλά η νοσταλγία καμιά φορά ξυπνάει και την συνείδηση». Ειλικρινά με εκπλήσσει η ειλικρίνεια του και ο ορθολογιστικός τρόπος με τον οποίο προσεγγίζει την όλη προσπάθεια που γίνεται με αφορμή την συμπλήρωση 50 ετών από τον θάνατο του Λαμπράκη. Τον φαντάζομαι από την άλλη άκρη της τηλεφωνικής γραμμής με ένα γλυκόπικρο χαμόγελο να σχηματίζεται στο πρόσωπο του. Δεν φαντάζομαι όμως την αντίδραση του και τον τρόπο με τον οποίο αρπάζει την ευκαιρία να εκφράσει τις επιφυλάξεις του για το μέλλον το ελληνοσμού στην Αυστραλία ως οργανωμένο σύνολο: «Όπως έχεις και εσύ ζήσει την παροικία μας στο σύνολο της και την προσπάθεια της όσον αφορά την εκπαίδευση των παιδιών μας και πως αυτά ακολουθούν την παράδοση μας και ξέρεις τι γιγάντιο αγώνα δίνουμε για να κρατήσουμε την παράδοση μας ζωντανή. Δείξε μου όμως ένα σύλλογο που έχει καταφέρει να προσελκύσει νέους ανθρώπους και να σου χαρίσω χρυσόν ωρολόγιο!»